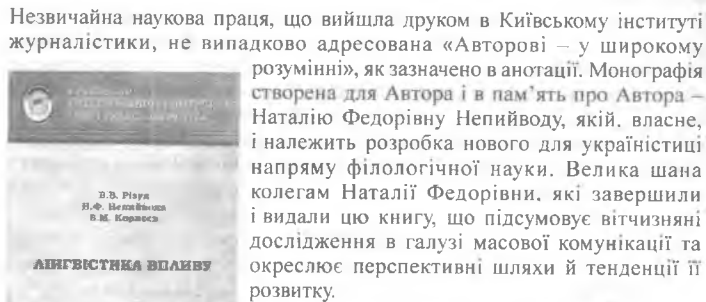

Media-рецензія

**РІЗУН В. В., НЕПИЙВОДА Н. Ф., КОРНЄЄВ В. М.
ЛІНГВІСТИКА ВПЛИВУ: МОНОГРАФІЯ. – К., 2005.**

Незвичайна наукова праця, що вийшла друком в Київському інституті журналістики, не випадково адресована «Авторові – у широкому розумінні», як зазначено в анотації. Монографія створена для Автора і в пам'ять про Автора – Наталію Федорівну Непійводу, якій, власне, і належить розробка нового для україністиці напрямку філологічної науки. Велика шана колегам Наталії Федорівни, які завершили і видали цю книгу, що підсумовує вітчизняні дослідження в галузі масової комунікації та окреслює перспективні шляхи й тенденції її розвитку.

Зважаючи на негласну заборону вивчення будь-яких виявів мовного впливу, заперечення дії слова на підсвідомість людини за радянських часів, наукова думка незалежної України опинилася перед проблемою відсутності термінологічного апарату нового лінгвістичного напрямку. Проте поява рекламних, політичних, агітаційних текстів на початку 90-х років минулого століття засвідчила необхідність вивчення форм і засобів впливу на свідомість і підсвідомість реципієнтів. Актуальність цієї проблематики стала відчутна і для фахівців з масової комунікації, зокрема в аспекті застосування маніпулятивних технологій. Поодинокі наукові розвідки, що з'являлися протягом п'ятнадцяти років, лише розкривали певні аспекти зазначеної проблеми. З огляду на це колективної

монографії «Лінгвістика впливу» стала знаковою подією як у мовознавстві, так і в теорії комунікації.

Монографія містить два розділи: перший висвітлює проблеми теорії мовного впливу, а другий присвячений аналізу конкретних технік його реалізації. Теоретичний розділ, з одного боку, не має новаторського характеру, не презентує революційну концепцію мовного впливу, але з іншого боку – комплексно представляє всі підходи до вивчення цього суперечливого явища, окреслює кореляцію мовного впливу та масової комунікації. Уперше запропоновано не зарубіжні теорії мовної маніпуляції, перекладені з популярних видань, а розроблено власну теоретичну базу нового наукового напрямку відповідно до сучасних реалій.

Другий розділ монографії орієнтовано на конкретні засоби й прийоми репрезентації мовного впливу та мовної маніпуляції з огляду на специфіку їх застосування в комунікації. Саме тому основну увагу приділено чинникам мовця та адресата повідомлення, які є провідними учасниками комунікативного акту. Безпосередньо мовні засоби розглянуто в останньому підрозділі монографії, де висвітлено сугестивний потенціал підтексту, полісемії, трансемії, дисемії, евфемізмів тощо. Отже, проблематика книги набагато ширша за представлену в назві: вона сягає комунікативного рівня – учасників та умов комунікації, а не зосереджується лише на вербальному тексті.

Рецензоване видання не лише узагальнює наукові розвідки з масової комунікації, воно окреслює можливості подальших досліджень у цій галузі. Вважаємо, що ця потенційна перспективність аналізу спричинила певну перевагу теоретичних викладок, які мають бути висвітлені в подальших дисертаційних дослідженнях і монографіях із залученням масштабнішого фактичного матеріалу.

Оцінюючи і сміливість, і відповідальність авторів монографії, звертаємо увагу на те, що одразу після виходу видання стало раритетним: його наклад у 100 примірників не може задовольнити потреби навіть усіх вищих закладів, де викладають дисципліни із соціальної комунікації та журналістикознавства. Сподіваємося, що монографія буде неодноразово перевиdana і знайде не лише свого глобального Автора, а й цілком конкретного Читача, утворивши між ними «інформаційний резонанс».

Наталія Кондратенко